

Centrum Wsi „GBURY”

„Zdrój” – motyw strumienia wody

„Mańkowa Kałuża”

Sieć Najciekawszych Wsi –
opowieść o wartościach wiejskiego dziedzictwa
www.siecnajciekawszychwsi.pl

ZAPRASZA

Izba Pamięci Jakuba Kani

Możliwość zwiedzania: pon.-czw.: 13.00-18.00, pt.: 10.00-16.00
ul. Michała 55, 46-083 Stare Siołkowice
tel. +48 77 469 20 17
www.staresiolkowice.pl

Miniskansen, wystawa rękodzieła - Restauracja „Štartin”

Godziny otwarcia: wt.-sob.: 13.00-23.00, niedz.: 12.00-23.00
ul. Michała 27, 46-083 Stare Siołkowice
tel. +48 77 469 21 30, +48 600 968 999
www.startin.eu

WYDARZENIA CYKLICZNE

- **Wodzenie niedźwiedzia** – śląski zwyczaj wypędzania zimy (końcówka karnawału styczeń/luty).
- **Rosenmontag** – Różowy poniedziałek (ostatni poniedziałek karnawału).
- **Marzanki** – lokalny zwyczaj (niedziela przed niedzielą palmową).
- **Majówka u farorza** – (druga niedziela maja).
- **Kiermasz świąteczny** – druga niedziela adwentu.
- **Festiwal świąteczny** – ostatnia sobota przed wigilią.

Odwiedź portal KSOW – <http://ksow.pl>
Zostań partnerem
Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Projekt Polskiej Sieci Odnowy
i Rozwoju Wsi realizowany
w Starych Siołkowicach
przez gminę Popielów

GINA POPIEŁÓW

Kontakt: tel. + 48 77 427 58 22
www.popielow.pl

Stare Siołkowice

gmina Popielów, woj. opolskie

W meandrach losu Śląska
i Ślązaków

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
„Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach schematu II
Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”
Za treść publikacji odpowiada Stowarzyszenie Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi.

Stare Siołkowice. Na drodze do odkryć

W meandrach losu Śląska i Ślązaków

Ze Starych Siołkowic (Alt-Schalkowitz) Odry nie widać, a majestatycznie meandruje niespełna 3 km dalej, po płaskiej jak stół Nizinie Śląskiej. Ta wielka rzeka często meandruje z nurtu poza brzegi. Przez lata wpisała się w życie wsi żyzną ziemią i wielkim zagrożeniem. „Powódź tysiąclecia” w roku 1997 wdarła się do wsi, siejąc zniszczenie. Jednak Stare Siołkowice swą przestrzeń otwierają właśnie ku rzecze, jakby w geście ufności.

W Starych Siołkowicach historia - odległa na co dzień, wręcz niewidoczna, niczym wijąca się rzeka, za każdym zakretem odświeża nową perspektywę: raz dostatnią i pomyślną, raz pełną ludzkich dramatów i trudnych wyborów. Tu los przyciągał ludzi i wyganiał w świat - choćby w latach 1869-1870, kiedy z Siołkowic do Brazylii wyemigrowały 32 rodziny. Mieszkaniec Starych Siołkowic Sebastian Woś uznawany jest za „ojca” emigracji polskiej do Brazylii. Obie wojny światowe pochłonęły setki ofiar, mieszkańców wsi. Usytuowane obok kościoła pomniki poległych wypełnia długa lista nazwisk, zarówno polsko jak i niemiecko brzmiących. Zawity los w Starych Siołkowicach spletał polską mowę i tożsamość z mową i tożsamością niemiecką. Tu pielęgnuje się pamięć o urodzonym i zmarłym we wsi Jakubie Kani (1872-1957) - polskim poecie, ludowym pisarzu i działaczu oświatowym. Dziś godne współzycie Polaków i Niemców pozwala kultywować śląską gwarę - w niej „po śląsku” znaczy „po naszymu”.

Stare Siołkowice, w sąsiedztwie Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, to idealne miejsce na wypoczynek dla całej rodziny. Jest plac zabaw NIVEA, siłownia zewnętrzna, minizoo i strzeżone kąpielisko. Są trasy rowerowe oraz możliwość wypożyczenia roweru. Od lat mieszkańcy z sukcesem angażują się w rozwój Starych Siołkowic. W roku 2010 wieś zwyciężyła w konkursie Piękna Wieś Opolska.

Szlak „Meandrami losu Śląska i Ślązaków” prowadzi przez całą długość centralnego placu - pamiętke po średniowiecznym owalnicowym układzie osadniczym. Wzdłuż niego sytuowano zabudowę, którą zamieszkiwali gburzy, jak nazywano bogatych rolników - potomków osadników z terenu Niemiec. Do dziś ta część wsi nosi nazwę GBURY. Niegdyś, przez cztery stawy (kałuże), płynął strumyk. W nim pojono inwentarz i czerpano wodę, by, w razie ognia, gasić. Zrewitalizowana przestrzeń placu w roku 2011 zyskała tytuł Najlepszej Przestrzeni Publicznej Województwa Opolskiego. W miejscu każdej „kałuży” przechodzień odczyta motyw wody (zdroje). Woda jest jeszcze naturalnie obecna we wsi dzięki stawom w pobliżu kościoła, gdzie zaczyna się kolejna część wsi - BŁONIE. Zachęca do odpoczynku i zadumy nad krętą ścieżką losu mieszkańców.

„Panta rhei” - wszystko płynie; tu w sercu Starych Siołkowic, jakby wolniej, spokojniej. Przeszłość łączy się z przyszłością - niepostrzeżenie, choć co chwilę.

WARTO ZOBACZYĆ

- 1 2 8 10 Zdroje
- 3 4 6 9 Kapliczki
- 5 Współczesne gospodarstwo - przykładowa zagroda u Kupczyka
- 7 Tablica dot. wyróżnienia „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego” w 2011 r.
- 11 Pomnik ofiar I Wojny Światowej
- 12 Pomnik ofiar II Wojny Światowej
- 13 Kościół parafialny pw. Św. Michała Archanioła
- 14 Plebania wraz z pomieszczeniami gospodarskimi
- 15 Tablica upamiętniająca „Powódź 1000-lecia” w 1997 r.
- 16 17 Farska i Mańkowa Kałuża
- 18 Stara szkoła. Tablica upamiętniająca założenie osady Pilarsinho w Brazylii przez mieszkańców wsi Siołkowice
- 19 Najstarszy dom mieszkalny, tzw. Klenkownia z 1860 r. z kapliczką Św. Józefa z Dzieciątkiem
- 20 Dom Jakuba Kani
- 21 Pomnik Jakuba Kani
- 22 Izba Pamięci Jakuba Kani, sala wiejska, biblioteka, remiza
- 23 Restauracja Śtantin - Regionalne Smaki, wystawa rękodziela, miniskansen

Trasy rowerowe

do Gęsiego Stawu (3,7 km) oraz do Dębu Klara (4,0 km)
do kąpieliska „Przystań wodna” (3,2 km)
do Chrościckiego Młynka (młyn wodny) (5,7 km)
do muzeum kołodziejstwa „U Sobotów” (3,4 km)

Noclegi i gastronomia

Restauracja „Śtantin” - regionalne potrawy, noclegi,
wypożyczalnia rowerów
Restauracja „Na Górze” - śląskie jedzenie, dania z dziczyzny
Pizzeria „Laura” - pizzeria, noclegi
RehaVital - noclegi

Rekreacja

Plac zabaw NIVEA
Siłownia zewnętrzna
Rehabilitacja - SPA RehaVital
Kąpielisko „Przystań wodna” (Nowe Siołkowice)
Minizoo - Restauracja „Na górze”